

BOYABAT MESLEK YÜKSEKOKULU - DURAĞAN MESLEK YÜKSEKOKULU

II. ULUSLARARASI GÜNCEL FEN VE UYGULAMALI ARAŞTIRMALAR SEMPOZYUMU (ISCSAR 2025)

II. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON CURRENT
SCIENCE AND APPLIED RESEARCHES (ISCSAR 2025)

ÖZET BİLDİRİLER KİTAPÇIĞI

ABSTRACT BOOK

18-19 ARALIK 2025/18-19 DECEMBER 2025

SINOP ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

**SİNOP ÜNİVERSİTESİ
BOYABAT/DURAĞAN MESLEK YÜKSEKOKULU**

**II. ULUSLARARASI GÜNCEL FEN VE UYGULAMALI
ARAŞTIRMALAR SEMPOZYUMU**

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTAPÇIĞI

II. International Symposium on Current Science and Applied Research

Abstract Book

18-19 ARALIK 2025/18-19 DECEMBER 2025

SİNOP/TÜRKİYE

**Sinop Üniversitesi'nin 76. Bilimsel Yayınıdır.
E-ISBN: 978-625-96460-8-4**

II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu
18-19 Aralık 2025
II. International Symposium on Current Science and Applied Research
18-19 December 2025

II. ULUSLARARASI GÜNCEL FEN VE UYGULAMALI ARAŞTIRMALAR SEMPOZYUMU

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

II. International Symposium on Current Science and Applied Research

Abstract Book

18-19 ARALIK 2025/ 18-19 DECEMBER 2025
SİNOP / TÜRKİYE

Sinop Üniversitesi'nin 76. Bilimsel Yayınıdır.

Yayımlanma Tarihi: 23/01//2026

E-ISBN: 978-625-96460-8-4

Sinop Üniversitesi Adına Sahibi | Owner on behalf of Sinop University

Prof. Dr. Şakir TAŞDEMİR Rektör | Rector

Editör | Editor

Öğr. Gör. Dr. Tümay GÜNEŞ

II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu: II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu Özet Bildiriler Kitapçığı Sinop Üniversitesi'nin bilimsel bir yayınıdır. Kitapta yayımlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarların kendilerine aittir.

Yazılar, yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayımlanamaz.

The Book of Abstracts of the 2nd International Symposium on Current Science And Applied Research: II. International Symposium on Current Science And Applied Research is a scientific publication of Sinop University. All responsibility for the content published in the book belongs to the authors. The texts cannot be published elsewhere, partially or completely, without the permission of the publisher.

İletişim | Communication Fakülte Caddesi Esentepe Mah. 57200 Boyabat/SİNOP/TÜRKİYE

Tel: +90 (368) 3150101 | Faks: +90 (368) 3151441

web: <https://iscsar.sinop.edu.tr>

II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu
18-19 Aralık 2025

II. International Symposium on Current Science and Applied Research
18-19 December 2025

II. ULUSLARARASI FEN VE UYGULAMALI BİLİMLER SEMPOZYUMU

SEMPOZYUM ONURSAL BAŞKANI / HONORARY PRESIDENT OF THE SYMPOSIUM

Prof. Dr. Şakir TAŞDEMİR

Sinop Üniversitesi Rektörü

SEMPOZYUM KURULLARI | SYMPOSIUM COMMITTEE

DÜZENLEME KURULU / PRESIDENT OF ORGANIZING COMMITTEE

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ERAVCI (Sempozyum Başkanı)

Öğr. Gör. Kübra KONAKLI (Sempozyum Başkanı)

Öğr. Gör. Dr. Tümay GÜNEŞ (Düzenleme Kurulu Başkanı)

Öğr. Gör. Zehra BAŞHAN (Düzenleme Kurulu Başkanı)

Dr. Öğr. Üyesi Berna HUKKAMLI

Dr. Öğr. Üyesi Ümran ALTINÖZ DEMİRCAN

Dr. Öğr. Üyesi Samet DİNÇER

Dr. Öğr. Üyesi Seher MERAL

Öğr. Gör. Dr. Hakan GÜNDÜZ

Öğr. Gör. Bahar TAN ÖZAY

Öğr. Gör. Faik DANIŞOĞLU

Öğr. Gör. Ömer Faruk UZUN

HAKEMLER/REFEREES

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ERAVCI

Dr. Öğr. Üyesi Seher MERAL

Öğr. Gör. Dr. Tümay GÜNEŞ

Öğr. Gör. Kübra KONAKLI

Öğr. Gör. Pınar SELİMOĞLU

SEKRETARYA/SECRETARIAT

Öğr. Gör. Dr. Tümay GÜNEŞ

Öğr. Gör. Zehra BAŞHAN

II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu
18-19 Aralık 2025

II. International Symposium on Current Science and Applied Research
18-19 December 2025

İDARİ İLETİŞİM VE PLANLAMA/ADMINISTRATIVE COMMUNICATION AND PLANNING

Bahadır TOSUN

Kemal HASCAN

Mehmet Emin ERDOĞAN

DİJİTAL ALTYAPI/DIGITAL INFRASTRUCTURE

Öğr. Gör. Recep KURAL

Öğr. Gör. Osman POLAT

**II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu
18-19 Aralık 2025**

**II. International Symposium on Current Science and Applied Research
18-19 December 2025**

BİLİM KURULU | SCIENTIFIC COMMITTEE

- Prof. Dr. Ahmet TABAK, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi*
Prof. Dr. Ali BAŞHAN, Bursa Teknik Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi
Prof. Dr. Ali KOCATAŞ, İstanbul Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi
Prof. Dr. Anwar KHİTAB, Mirpur University of Science and Technology Chairman Civil Engineering Department
Prof. Dr. Arif HEPBAŞLI, Yaşar Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi
Prof. Dr. Arzuhan Burcu GÜLTEKİN, Gazi Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi
Prof. Dr. Ayşen ALAMAN AĞAR, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen Fakültesi
Prof. Dr. Bassam A. TAYEH, Islamic University of Gaza, Department of Civil Engineering
Prof. Dr. Erbil AĞAR, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen Fakültesi
Prof. Dr. Figen BEYHAN, Gazi Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi
Prof. Dr. Gülbin ÖZÇELİKAY, Ankara Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi
Prof. Dr. Halit ÇAL, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Fakültesi
Prof. Dr. Hüseyin Turan ARAT, Sinop Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi
Prof. Dr. Murat SARIKAYA, Sinop Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi
Prof. Dr. Necmi DEGE, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen Fakültesi
Prof. Dr. Nihan KAYA, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Kimya Mühendisliği Bölümü
Prof. Dr. Nurhat ÖZKALAYCI, Sinop Üniversitesi, Boyabat İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Rajesh Jesudoss Hynes NAVASINGH, Opole University of Technology, Faculty of Electrical Engineering, Automatic Control and Computer Science
Prof. Dr. Osman SAMSUN, Sinop Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi
Prof. Dr. Rıza BAYRAK, Sinop Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi
Prof. Dr. Selim CEYLAN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Kimya Mühendisliği Bölümü
Prof. Dr. Şükrü ÇELİK, Sinop Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi
Prof. Dr. Serdar YENER, Sinop Üniversitesi, Boyabat İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Şaziye Sezin YÜCELİK, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi
Prof. Dr. Yıldırım TOPCU, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Kimya Mühendisliği Bölümü
Prof. Dr. Lokman UZUN, Hacettepe Üniversitesi, Kimya Bölümü
Prof. Dr. Mehmet EMİN ÇORMAN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi
Prof. Khedidja BENAROUS, University of Laghouat, Department of Biology
Prof. Housseem BOULEBD, Université Frères Mentouri Constantine, Department of Chemistry
Doç. Dr. Ahmet Emre DİNÇER, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Mimarlık ve Güzel Sanatlar Fakültesi
Doç. Dr. Arif MERMER, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi
Doç. Dr. Burchan AYDİN, Texas A&M University, Engineering and Technology Department
Doç. Dr. Gökhan KAPLAN, Atatürk Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi
Doç. Dr. İshak Özel TEKİN, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Tıp Fakültesi
Doç. Dr. Güneş MUTLU AVINÇ, Muş Alparslan Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi
Doç. Dr. Saadet TOKER-BEESON, The University of Texas at San Antonio, Architecture and Planning
Doç. Dr. Zafar SAİD, United Arab Emirates University, Department of Mechanical and Aerospace Engineering
Doç. Dr. Zeynep YILDIZ UZUN, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ERAVCI, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Berna HUKKAMLI, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Gonca ÖZDEMİR TARI, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Vezirköprü Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Hatice DÖNMEZ, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi

- Dr. Öğr. Üyesi Melikşah TURAN, Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi*
Dr. Öğr. Üyesi Merve IŞIK, Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi
Dr. Öğretim Üyesi Nihal ERMİŞ, Samsun Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Öner EKİCİ, Sinop Üniversitesi, Durağan Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Özge AYDOĞAN AŞIR, Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ümit KARAKAŞ, Bayburt Üniversitesi, SHMYO
Dr. Öğr. Üyesi Ümran ALTINÖZ DEMİRCAN, Sinop Üniversitesi, Durağan Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Rüya KILIÇ DEMİRCAN, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Samet DİNÇER, Sinop Üniversitesi, Durağan Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Seher MERAL, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Semra TUNCAY YILMAZ, Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Selim KARTAL, Iğdır Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Seyhan ÖZTÜRK, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Vildan ORAL, Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi
Dr. Asiye SEZGİN TÜYLÜOĞLU, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Dr. David BORGE-DÍEZ, University of León in León
Dr. Damlanur İLİPİNAR, Karabük Üniversitesi, Safranbolu Başak Cengiz Mimarlık Fakültesi
Dr. Emre DOKUZPARMAK, Ege Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi
Dr. Hakan GÜNDÜZ, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Dr. Nalan Türköz KARAKULLUKÇU, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Karadeniz İleri Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi
Dr. Neşe BAKAN, Ardahan Üniversitesi, Posof Meslek Yüksekokulu
Dr. Rüveyda ŞAHİN, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı
Dr. Taşkın BASILI, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen Fakültesi
Dr. Tümay GÜNEŞ, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Adnan AKER, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Ahmet ŞAHİN, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Bahar TAN ÖZAY, Sinop Üniversitesi, Durağan Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Bilge ARSLAN, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Bülent SABUNCU, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Faik DANIŞOĞLU, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Hilal Zeynep ŞAHİN BAYRAK, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. İlke EKİZOĞLU, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. İlknur KAYNAR KULAKÇI, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Kübra KONAKLI, Sinop Üniversitesi, Durağan Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Osman POLAT, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Ömer Faruk UZUN, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Pınar SELİMOĞLU, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Recep KURAL, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Taylan BAYHAN, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Tülay ÖZBAKAR, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Yunus Emre KARSLIOĞLU, Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Zehra BAŞHAN, Sinop Üniversitesi, Durağan Meslek Yüksekokulu
Arş. Gör. İ. Mizan KAHYAOĞLU, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen Fakültesi

II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu
18-19 Aralık 2025
II. International Symposium on Current Science and Applied Research
18-19 December 2025

DAVETLİ KONUŞMACILAR/ INVITED SPEAKERS

Mehmet ADLUNG BAYKARA (Online)

Silikat Temelli Yapı Malzemelerinde Kristal ve Gözenek Yapısının Yaşam Konforuna Etkileri

Öğr. Gör. Dr. Nalan TÜRKÖZ KARAKULLUKÇU (Yüz yüze)

Yeşil Enerji Kimyası: Bitkisel Fenolik Antioksidantlar ve Schiff Bazı Türevleriyle Biyodizel Oksidatif Kararlılığın Artırılması

Doç. Dr. Arif MERMER (Yüz Yüze)

Benzotriazol-1,2,4-Triazol-Florokinolon Konjuge Kitosan Süngerlerin Üretimi: Karakterizasyon, Antimikrobiyal ve Yara İyileştirme Etkinliği

Öğr. Gör. Dr. Emre DOKUZPARMAK (Yüz Yüze)

Klinik, Çevresel ve Adli Analitlere Uzanan Sensör Teknolojilerinde Disiplinler Arası Yenilikler

Yakup ŞİRİN (Yüz yüze)

İnsan Sağlığında Mineral Desteği: Etki Mekanizmaları ve Doğru Form Seçiminin Kritik Rolü

SEMPOZYUM PROGRAMI | SYMPOSIUM PROGRAM

18 Aralık 2025 Perşembe

Boyabat İİBF Konferans Salonu-Boyabat Meslek Yüksekokul Yerleşkesi

Açılış Programı

09:00- 09:45

Saygı Duruşu, İstiklal Marşı, Protokol Konuşmaları

Prof. Dr. Şakir TAŞDEMİR (Sinop Üniversitesi Rektörü)

Dr. Mustafa ÖZARSLAN (Teşrifleri Halinde) Sinop Valisi

ANA OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Rüya KILIÇ DEMİRCAN

09:45-10:20

Mehmet ADLUNG BAYKARA (Online)

Silikat Temelli Yapı Malzemelerinde Kristal ve Gözenek Yapısının Yaşam Konforuna Etkileri

10:20-10:45

Öğr. Gör. Dr. Nalan TÜRKÖZ KARAKULLUKÇU (Yüz yüze)

Yeşil Enerji Kimyası: Bitkisel Fenolik Antioksidantlar ve Schiff Bazı Türevleriyle Biyodizel Oksidatif Kararlılığın Artırılması

II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu
18-19 Aralık 2025
II. International Symposium on Current Science and Applied Research
18-19 December 2025

I. OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Zeynep YILDIZ UZUN

11:00-11:15

Halil İbrahim KIRLI (Yüz yüze)

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı ve Bölgesel Kalkınma Rolü

11:15-11:30

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ERAVCI (Yüz yüze)

Fen ve Uygulamalı Bilimlerden Pazarlama Bilimine Uzanan Bir Köprü: Boyabat'ta Tuğla-Kiremit Üretimi Üzerine Bir İnceleme

11:30-11:45

Seda MENEKŞE, Sıla CEFKAR, Sena CEFKAR, Doç. Dr. Zeynep YILDIZ UZUN (Yüz yüze)

Biyokütle Ekstraktlarındaki Yağ Bileşenlerinin GC-MS Tekniği Kullanılarak Belirlenmesi

11:45-12:00

Dr. Öğretim Üyesi Berna HUKKAMLI (Yüz yüze)

Therapeutic Potential of Lichen Acids in Cancer Treatment: Molecular Mechanisms and Current Approache

II. OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Öğr. Gör. Dr. Asiye SEZGİN TÜYLÜ

13:00-13:15

Öğr. Gör. Dr. Tümay GÜNEŞ (Yüz yüze)

Modernist Mimarlıkta Tuğla: Konut Yapılarında Malzemenin Cephe ve Form Üzerindeki Rolü

13:15-13:30

Arş. Gör. Dr. Damlanur İLİPİNAR (Yüz yüze)

Doğadan Öğrenen Bilim: Mimarlıkta Biyomimetik Uygulamalar

13:30-13:45

Nazlıcan ÖZTÜRK, Ertuğrul KIRMAÇ, Emre ÖZTÜRK, Oğuz MADEN, Müge ERDURDU, Öğr. Gör. Pınar SELİMOĞLU (Yüz yüze)

Tescilli Geleneksel Konutların Korunmasında İzleme ve Değerlendirme: Boyabat Zincirlikuyu Mahallesi Üzerine Bir İnceleme

13:45-14:00

Öğr. Gör. Dr. Asiye SEZGİN TÜYLÜ (Yüz yüze)

Edebiyat Şehir Hafıza Bağlamında Sinop ve Sis Kelebekleri

III. OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Öğr. Gör. Dr. Tümay GÜNEŞ

14:15-14:30

Dr. Rüveyda ŞAHİN (Online)

Safranbolu Etkileme Geçiş Alanındaki Binaların Değerlendirilmesi

14:30-14:45

Dr. Öğretim Üyesi Selim KARTAL (Online)

Kars Kümbet Camii Cephe Karmaşıklığının Fraktal Analiz Yöntemiyle Değerlendirilmesi

14:45-15:00

Öğr. Gör. Ömer Faruk UZUN, Zariye SARIYEVA (Online)

Heydar Aliyev Petrol Rafinerisi Modernizasyon ve Yeniden Yapılandırma Projesi. Evsel atık suların yağlı-gresli atık suların ayrılması için topografik planlama ve tasarım

II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu
18-19 Aralık 2025

II. International Symposium on Current Science and Applied Research
18-19 December 2025

19 Aralık 2025 Cuma

Durağan MYO Konferans Salonu- Durağan Meslek Yüksekokul Yerleşkesi

IV. OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Nurhat ÖZKALAYCI

09:30-10:00

Doç. Dr. Arif MERMER (Yüz yüze)

Benzotriazol-1,2,4-Triazol-Florokinolon Konjuge Kitosan Süngerlerin Üretimi: Karakterizasyon, Antimikrobiyal ve Yara İyileştirme Etkinliği

10:00-10:30

Öğr. Gör. Dr. Emre DOKUZPARMAK (Yüz yüze)

Klinik, Çevresel ve Adli Analitlere Uzanan Sensör Teknolojilerinde Disiplinler Arası Yenilikler

10:30-10:45

Dr. Öğr. Üyesi Öner EKİCİ (Yüz yüze)

Biyoaktivitenin Demetilasyon Yoluyla Modülasyonu

V. OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Arif MERMER

11:00-11:30

Yakup ŞİRİN (Yüz yüze)

İnsan Sağlığında Mineral Desteği: Etki Mekanizmaları ve Doğru Form Seçiminin Kritik Rolü

11:30-11:45

Dr. Öğr. Üyesi Ümit KARAKAŞ (Online)

Nesiller Ötesi (Transgenerational) Epigenetik Aktarımda miRNA'ların Rolü

11:45-12:00

Esra KÖROĞLU (Yüz yüze)

STEM Temelli Mühendislik Tasarım Etkinliklerinin Öğrenci Becerilerinin Geliştirilmesindeki Etkisi

12:00-12:15

Öğr. Gör. Kübra KONAKLI (Yüz yüze)

Afetlerde Çocuk Sağlığı ve Hemşireliği: Bibliyometrik Bir Analiz

II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu
18-19 Aralık 2025
II. International Symposium on Current Science and Applied Research
18-19 December 2025

İÇİNDEKİLER / CONTENT

SEMPOZYUM KURULLARI SYMPOSIUM COMMITTEE	iii
BİLİM KURULU SCIENTIFIC COMMITTEE	v
SEMPOZYUM PROGRAMI SYMPOSIUM PROGRAM	vii
Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı ve Bölgesel Kalkınma Rolü	1
Fen ve Uygulamalı Bilimlerden Pazarlama Bilimine Uzanan Bir Köprü: Boyabat'ta Tuğla-Kiremit Üretimi Üzerine Bir İnceleme.....	2
Biyokütle Ekstraktlarındaki Yağ Bileşenlerinin GC-MS Tekniği Kullanılarak Belirlenmesi	3
Therapeutic Potential of Lichen Acids in Cancer Treatment: Molecular Mechanisms and Current Approaches	4
Modernist Mimarlıkta Tuğla: Konut Yapılarında Malzemenin Cephe ve Form Üzerindeki Rolü	5
Doğadan Öğrenen Bilim: Mimarlıkta Biyomimetik Uygulamalar	6
Tescilli Geleneksel Konutların Korunmasında İzleme ve Değerlendirme: Boyabat Zincirlikuyu Mahallesi Üzerine Bir İnceleme.....	7
Edebiyat Şehir Hafıza Bağlamında Sinop ve Sis Kelebekleri	8
Safranbolu Etkileme Geçiş Alanındaki Binaların Değerlendirilmesi	9
Kars Kümbet Camii Cephe Karmaşıklığının Fraktal Analiz Yöntemiyle Değerlendirilmesi.....	10
Heydar Aliyev Petrol Rafinerisi Modernizasyon ve Yeniden Yapılandırma Projesi. Evsel atık sulardan yağlı- gresli atık suların ayrılması için topografik planlama ve tasarım.....	11
Biyoaktivitenin Demetilasyon Yoluyla Modülasyonu.....	12
Nesiller Ötesi (Transgenerational) Epigenetik Aktarımda miRNA'ların Rolü	13
STEM Temelli Mühendislik Tasarım Etkinliklerinin Öğrenci Becerilerinin Geliştirilmesindeki Etkisi	14
Afetlerde Çocuk Sağlığı ve Hemşireliği: Bibliyometrik Bir Analiz.....	15

II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu
18-19 Aralık 2025

II. International Symposium on Current Science and Applied Research
18-19 December 2025

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı ve Bölgesel Kalkınma Rolü

Halil İbrahim KIRLI^{1*}

¹Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı, Kastamonu, Türkiye

¹ORCID ID: 0000-0000-0000-0000

*hikirli@kuzka.gov.tr

Özet

Bölgesel kalkınma ajansları, Türkiye’de ulusal kalkınma hedefleri ile yerel dinamikler arasında politika uyumunu sağlamak amacıyla kurulmuş önemli uygulayıcı ve koordinatör kurumlardır. Merkezi politika belgelerinde yer alan önceliklerin bölgesel düzeyde somut müdahalelere dönüştürülmesinde kritik bir rol üstlenen ajanslar, yalnızca mali destek mekanizmaları yürüten kurumlar değil; aynı zamanda veri temelli analiz üreten, paydaşları bir araya getiren ve bölgesel dönüşüm süreçlerini yönlendiren politika araçları olarak konumlanmaktadır. Bu bildiri, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı’nın (KUZKA) TR82 Bölgesi (Çankırı, Kastamonu ve Sinop) özelinde yürüttüğü faaliyetleri, ulusal politika belgeleriyle uyum, uygulama kapasitesi ve bölgesel etki boyutlarıyla ele almaktadır. Çalışmada, 12. Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program ve Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı ve yansımaları doğrultusunda KUZKA’nın sanayi dönüşümü, yeşil ve mavi ekonomi, sosyal girişimcilik ve yerel kapasite geliştirme alanlarında geliştirdiği plan ve politika setleri değerlendirilmektedir. Ajansın bölgesel planlama süreci, destek programlarının tematik önceliklendirilmesi ve kamu-özel sektör-üniversite iş birliğini güçlendiren arayüz rolü, TR82 Bölgesi’nin sosyo-ekonomik yapısı bağlamında analiz edilmektedir. Bildirinin bulguları, kalkınma ajanslarının bölgesel kalkınma politikalarının sahaya yansımada esnek, seçici ve sonuç odaklı uygulama modelleri geliştirmesinin önemine işaret etmektedir. KUZKA deneyimi, ajansların önümüzdeki dönemde daha güçlü bir politika uygulayıcısı ve bölgesel koordinasyon aktörü olarak konumlanması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma, bölgesel kalkınma, kırsal kalkınma, planlama, politika geliştirme.

Fen ve Uygulamalı Bilimlerden Pazarlama Bilimine Uzanan Bir Köprü: Boyabat'ta Tuğla-Kiremit Üretimi Üzerine Bir İnceleme

Abdullah ERAVCI¹*

¹Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu, Toptan ve Perakende Satış Bölümü, Boyabat/Sinop, Türkiye

¹ ORCID ID: 0000-0003-4184-0842

*aeravci@sinop.edu.tr

Özet

Bu çalışma, fen ve uygulamalı bilimlerin teknik bilgi birikimi ile pazarlama biliminin stratejik yaklaşımını bir araya getirerek yerel üretim ekosistemine disiplinler arası bir bakış sunmayı amaçlamaktadır. Araştırma, Üçlü Sarmal (Triple Helix) modelinden (Etzkowitz & Leydesdorff, 2000) hareketle üniversite–sanayi–yerel yönetim iş birliğinin Boyabat tuğla-kiremit sektörü özelinde nasıl yapılandırılabilirliğini tartışmaktadır. Çalışmanın temel amacı, fen ve uygulamalı bilimlerden elde edilen bilgi çıktılarının pazarlama bilimiyle etkileşimi sonucunda yerel sanayi için sürdürülebilir bir değer zinciri modeli geliştirmektir. Boyabat, zengin kil rezervleriyle Türkiye'nin geleneksel üretim merkezlerinden biridir. Ancak üretim süreçlerinde dijitalleşme, enerji verimliliği ve markalaşma alanlarında sınırlılıklar mevcuttur. Bu durum, bölgesel üretim kümeleri bağlamında ortak rekabet avantajı yaratma eksikliğini göstermektedir (Porter, 1998). Çalışma, bu eksikliği gidermek amacıyla üç araştırma sorusuna odaklanmaktadır: (1) Fen ve uygulamalı bilimler perspektifinden üretim teknolojilerinde hangi yenilikçi uygulamalar geliştirilebilir? (2) Bu teknik yenilikler pazarlama bilimi açısından nasıl bir rekabet avantajına dönüştürülebilir? (3) Disiplinler arası bir araştırma merkezinin bölgesel kalkınmaya katkısı nasıl modellenebilir? Nitel araştırma yaklaşımıyla yürütülen çalışmada yerel üreticiler, meslek odaları ve akademisyenlerle yapılan görüşmeler değerlendirilmiştir. Bulgular, teknolojik yeniliklerin yalnızca üretim verimliliğini değil, aynı zamanda yerel kimlik temelli marka değeri yaratma potansiyelini güçlendirdiğini göstermektedir (Kotler & Keller, 2016). Ayrıca, üniversite-sanayi iş birliğini sistematik hale getirecek bir araştırma merkezinin bilgi transferi ve Ar-Ge kapasitesini artıracığı sonucuna ulaşılmıştır (Tüylüoğlu & Tekin, 2021). Sonuç olarak, Boyabat örneği, fen ve uygulamalı bilimlerden pazarlama bilimine uzanan bilgi akışının yerel sanayiye stratejik katkılarını ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım, yenilik sistemleri teorisinin (Lundvall, 1992) öngördüğü biçimde, teknik gelişimin pazarlama ve sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle bütünleştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fen ve uygulamalı bilimler, pazarlama, tuğla kiremit, sürdürülebilir kalkınma.

Kaynakça:

- Etzkowitz, H., & Leydesdorff, L. (2000). The dynamics of innovation: From National Systems and “Mode 2” to a Triple Helix of university–industry–government relations. *Research Policy*, 29(2), 109–123.
- Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). *Marketing Management* (15th ed.). Pearson Education. [3]
- Lundvall, B.-Å. (1992). *National systems of innovation: Towards a theory of innovation and interactive learning*. Pinter Publishers.
- Porter, M. E. (1998). Clusters and the new economics of competition. *Harvard Business Review*, 76(6), 77–90.
- Tüylüoğlu, Ş., & Tekin, H. (2021). Üniversite-sanayi iş birliği ve bölgesel inovasyon sistemleri üzerine bir değerlendirme. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 44, 15–28.

Biyokütle Ekstraktlarındaki Yağ Bileşenlerinin GC-MS Tekniği Kullanılarak Belirlenmesi

Seda MENEKŞE¹, Sıla CEFARKAR¹, Sena CEFARKAR¹, Zeynep YILDIZ UZUN^{1*}

¹Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu, Kimya ve Kimyasal İşleme Teknolojileri Bölümü, Sinop, Türkiye

¹ORCID ID: 0000-0001-6280-1215

* zyildiz@sinop.edu.tr

Özet

Ekstraksiyon, katı veya sıvı herhangi bir maddenin bileşiminde bulunan bir maddenin uygun bir çözücü yardımı ile absorbe edilerek ayrılması esasına dayanır. Ekstrakte edilecek materyalin özelliklerine bağlı olarak değişmekle birlikte ekstraksiyon yöntemleri klasik ekstraksiyon yöntemleri (soxhlet) ve modern teknikler (ultrasonik ekstraksiyon, enzim destekli ekstraksiyon, mikrodalga destekli ekstraksiyon, basınçlı sıvı ekstraksiyonu, süperkritik sıvı ekstraksiyon) olmak üzere ikiye ayrılmaktadır [1]. Ekstraksiyon işlemi sırasında kullanılan çözücü, ekstraksiyon süresi ve sıcaklığı ekstraksiyon verimi ve kalitesi üzerinde etkili kriterlerdir [2]. Bu çalışmada ilk adımda öğütülmüş biyokütle örneklerinin (kayısı, şeftali ve zeytin atıkları) kısmi analizi (% nem, kül, uçucu madde ve sabit karbon) yapılmıştır. İkinci adımda biyokütellerin yapısındaki yağların elde edilmesinde ekstraksiyon yöntemi ve Soxhlet ekstraksiyon ünitesi kullanılmıştır. Ekstraksiyon yöntemi uygulamasında numune ile çözücü oranı 1:10 olacak şekilde alınmıştır. Örnek miktarı 25 g tartılarak kartuş içerisine yerleştirilmiştir. Çözücü olarak hekzan (250 mL) kullanılmıştır. Ekstraksiyon süresi 120 dk olarak ayarlanmıştır. Bu süre boyunca 8 sifon yapılmış ve numunelerin yapısındaki yağ çıkarılmıştır. Çözücü damıtma yöntemi ile uzaklaştırıldıktan sonra örneklerin %yağ verimi belirlenmiştir. Kayısı, şeftali ve zeytin çekirdeklerinin %yağ verimleri sırasıyla 6.28, 4.40 ve 5.36 olarak hesaplanmıştır. Ekstraksiyon yöntemi sonunda elde edilen yağ içeriklerinin belirlenmesinde Gaz Kromatografisi-Kütle Spektrometresi (GC-MS) tekniği kullanılmıştır. GC-MS analiz sonucuna göre yağ içerikleri genel olarak oleik asit, linoleik asit, alfa linolenik asit ve palmitik asit gibi bileşenlerinden oluşmaktadır. Atık ürünlerinden elde edilen yağ asitlerinin gıda, sağlık ve kozmetik alanlarındaki kullanım potansiyellerinin belirlenmesinde bu sonuçların literatüre önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışma Sinop Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü (BAP) tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Biyokütle, Ekstraksiyon, GC-MS

Kaynakça:

- [1] Yücel, E. E., Kaya, C., 2023. Düşük Sıcaklıkta Farklı Ekstraksiyon Teknikleri Uygulanarak Elde Edilen Siyah Çay Ekstraktlarının Fitokimyasal Özelliklerinin Belirlenmesi, Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi, 12, 3, 278-289.
- [2] Gündüz, M., Çiçek, Ş. K., 2024. Fenolik bileşiklerin ekstraksiyon yöntemleri ve doğal içerik olarak kullanımı, Journal of Food and Feed Science Technology, 32:37-47.

Therapeutic Potential of Lichen Acids in Cancer Treatment: Molecular Mechanisms and Current Approaches

Berna HUKKAMLI^{1*}

¹Sinop University, Boyabat Vocational School, Department of Chemical and Chemical Processing Technologies, Sinop, Türkiye

¹ORCID ID: 0000-0001-6923-7522

*bhukkamli@sinop.edu.tr

Abstract

Cancer is characterized by the uncontrolled cell proliferation, tissue invasion, and metastasis via the blood or lymphatic system. It is the second most common cause of death worldwide after cardiovascular diseases. The World Health Organization (WHO) projects that the global burden of this disease, which comprises approximately 200 subtypes, will reach 22 million annual new cases by 2032. Today, cancer treatment involves methods such as chemotherapy, surgery, endocrine therapy, and radiation therapy, taking into account factors such as the tumor aggressiveness, metastatic status, heterogeneity, and size. However, although these conventional methods are quite effective against cancer cells, they also bring with them serious side effects that reduce the patient's quality of life. In particular, chemotherapy drugs target healthy cells along with cancer cells, and if the correct staging is not performed, the patient may experience a weakened immune system, nausea, and severe pain. In addition, the development of multiple drug resistance to existing agents is one of the critical barrier to effective treatment [1]. Critical epidemiological data and the limitations in conventional treatment methods necessitate the development of novel therapeutic strategies targeting cancer mechanisms at the molecular level. In this context, secondary metabolites obtained from natural sources such as plants, fungi, bacteria, and marine organisms represent an important alternative. Lichens have recently garnered significant attention as a new source of such bioactive compounds. Lichen acids have demonstrated potent anticancer effects in various models by inducing cell cycle arrest, modulating reactive oxygen species (ROS), activating the mitochondrial apoptotic pathway, and suppressing oncogenic signaling pathways including NF- κ B, PI3K/AKT, MAPK, and Wnt/ β -catenin. Furthermore, specific lichen acids have been found to attenuate metastatic potential by inhibiting cell migration and invasion. These multifaceted biological activities position lichen acids as promising candidates for the next-generation of anticancer agents [2].

Keywords: lichens, anticancer, novel therapeutics

References:

- [1] Mattiuzi, C., & Lippi, G. (2019). Current cancer epidemiology. *Journal of Epidemiology and Global Health*, 9(4), 217–222.
- [2] Shrestha, G., & St. Clair, L. L. (2013). Lichens: A promising source of antibiotic and anticancer drugs. *Phytochemistry Reviews*, 12, 229–244.

Modernist Mimarlıkta Tuğla: Konut Yapılarında Malzemenin Cephe ve Form Üzerindeki Rolü

Tümay GÜNEŞ^{1*}

¹Sinop Üniversitesi Boyabat Meslek Yüksekokulu, Mimarlık ve Şehir Planlama Bölümü, Sinop, Türkiye

¹ORCID ID: 0000-0002-0345-4900

*tumaygunes@sinop.edu.tr

Özet

Endüstri Devrimi'nin dönüştürücü etkileriyle şekillenen ve 20. yüzyılın ilk yarısından itibaren yaygınlık kazanan Modernist Mimarlık (Uluslararası Üslup), dönemin ihtiyaçları, sanat anlayışı ve gelişen yapıım teknolojileri doğrultusunda yeni bir mimarlık anlayışının ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır [1]. Modernist Mimarlıkta malzeme yalnızca bir yapı elemanı olarak değil, mimari ifadenin temel bileşenlerinden biri olarak ele alınmıştır. Bu bağlamda tuğla, modüler yapısıyla modern tasarım ilkeleriyle uyum sağlamak; tekrar eden geometriler ve düzenli izgara sistemlerinin oluşturulması için bir altyapı sunmaktadır [2]. Bu çalışmada, tuğla malzemenin modernist dönem konut mimarisindeki üslupsal etkileri ile mekânsal kurgulara yansımaları araştırılmış ve bu doğrultuda malzemenin cephe tasarımı ve form-kütle ilişkileri üzerindeki rolünün ortaya konması amaçlanmıştır. Çalışmanın materyalini, tuğla kullanımının karakteristik biçimde öne çıktığı uluslararası örnekler arasından seçilen ve dönemin önde gelen modernist mimarları tarafından tasarlanmış beş konut yapısı; Maison Jaoul Evi (Le Corbusier), Muuratsalo Deney Evi (Alvar Aalto), Langham House (James Stirling & James Gowan), Sugden House (Alison & Peter Smithson) ve Kingo Houses (Jørn Utzon) oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden vaka incelemesi yaklaşımı benimsenmiş; literatür taraması, proje dokümanları ve fotoğrafsal veriler üzerinden yapıların formu, vaziyet ve plan şemaları ve cephe düzenleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bulgular, tuğlanın her bir konut yapısında yalnızca taşıyıcı bir malzeme olarak değil, mekânsal atmosferi, kütle kompozisyonunu ve cephe artikülasyonunu belirleyen bir tasarım unsuru olarak kullanıldığını ve böylece tuğla yüzeylerde elde edilen doku, ritim, ışık-gölge etkisi ve üç boyutlu derinliğin modernist tasarımın yalın geometrileriyle bütünleşerek özgün mimari yorumlar ürettiğini göstermektedir. Sonuç olarak çalışma, incelenen konut örnekleri üzerinden tuğla malzemenin modernist konut mimarisinde estetik yalınlık arayışını desteklemekle birlikte, kütle kompozisyonunun okunabilirliğini artıran, mekânsal organizasyonun biçimlenişine yön veren ve modernist tasarım anlayışının yapısal-mekânsal bütünlüğünün kurulmasına doğrudan katkı sağlayan güçlü bir mimari ifade potansiyeli sunduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Modernist Mimarlık, Tuğla Kullanımı, Yapı-Malzeme İlişkisi

Kaynakça:

- [1] Hasol, D. (2008). Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü (Geliştirilmiş Onuncu Baskı), Y.E.M. Yayınları, İstanbul.
- [2] Almssad, A., Almusaed, A., & Homod, R. Z. (2022). Masonry in the context of sustainable buildings: A review of the brick role in architecture. Sustainability, 14(22), 14734. <https://doi.org/10.3390/su142214734>

Doğadan Öğrenen Bilim: Mimarlıkta Biyomimetik Uygulamalar

Damlanur İLİPİNAR^{1*}

¹Karabük Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Karabük, Türkiye

¹ORCID ID: 0000-0001-6523-3487

*damlanurilipinar@karabuk.edu.tr

Özet

Bilim tarihi, yeni bilgilerin önceki keşiflerin üzerine inşa edildiği, adım adım ilerleyen kümülatif bir süreç olarak görülür; ancak ilk tasarım fikrinin ve yaratıcı sezginin kaynağı çoğu zaman doğanın kendisidir. Biyomimetik tasarım, fotosentez, kabuk ve iskelet yapıları, sinir sistemi gibi doğadaki başarılı stratejileri inceleyerek, evrimin yaklaşık 3,8 milyar yıllık “Ar-Ge” sürecinde sınanmış çözümleri mimarlık ve mühendislik alanlarına uyarlamayı amaçlayan, doğadan öğrenen bir yaklaşım olarak tanımlanabilir. Bu çalışmada biyomimetik tasarımın mimarlık alanındaki kuramsal çerçevesi ve uygulama alanları, sürdürülebilirlik, verimlilik ve dayanıklılık ekseninde tartışılmaktadır. Çalışma kapsamında seçilen mimari biyomimetik uygulamalar, yapı ölçeği ve bina kabuğu ölçeği üzerinden sınıflandırılmıştır. Lotus etkisine dayalı kendini temizleyen yüzeyler; kemik, kabuk ve ağ yapılarından esinlenen hafif fakat dayanıklı taşıyıcı sistemler; termit tepeliklerinden uyarlanan doğal havalandırma ve pasif soğutma çözümleri ile deniz kabukları, örümcek ağları ve kaktüs formlarından türetilen kabuk/cephe sistemleri ve bitki hareketlerinden ilham alan dinamik gölgeleme elemanları ele alınmaktadır. Her bir örnek, “doğadaki ilke nedir?”, “bu ilke mimarlık ve inşaat mühendisliği uygulamasına nasıl aktarılmıştır?” ve “enerji tüketimi, malzeme kullanımı ve dayanıklılık açısından ne tür kazanımlar sağlamıştır?” soruları üzerinden değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, seçilen örnekler aracılığıyla doğadan öğrenen yaklaşımın mimarlıkta sürdürülebilirlik, enerji verimliliği ve yenilikçilik açısından sunduğu katkılar ortaya konmakta; ayrıca gelecekte biyomimetik ilkelerin günümüzde popüleritesi artan yapay zekâ ile doğa formlarının optimizasyonu bağlamında nasıl derinleştirilebileceğine ilişkin öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mimarlıkta biyomimikri, biyomimetik, doğadaki formlar, doğa temelli tasarım.

Kaynakça:

- Sevim, H., & Eser, A. (2025). MİMARLIKTA BİYOMİMİKRI ÜZERİNE BİR LİTERATÜR ÇALIŞMASI. Karatay Sanat ve Tasarım Dergisi, 1(1), 47-62.
- Selçuk, S. A., & Sorguç, A. G. (2007). MİMARLIK TASARIMI PARADİGMASINDA BİYOMİMESİS'İN ETKİSİ. Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi, 22(2).
- Fedakâr, A., & Yamaçlı, R. (2022). Sürdürülebilir mimari kapsamında enerji etkin cephe tasarımı: Biyomimetik cepheler. Modular Journal, 5(1), 38-67.

Tescilli Geleneksel Konutların Korunmasında İzleme ve Değerlendirme: Boyabat Zincirlikuyu Mahallesi Üzerine Bir İnceleme

Nazlı Can ÖZTÜRK¹, Ertuğrul KIRMAÇ¹, Emre ÖZTÜRK¹, Oğuz MADEN¹, Müge ERDURDU¹, Pınar SELİMOĞLU^{2*}

¹Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu, Mimarlık ve Şehir Planlama Bölümü, Sinop, Türkiye

²Sinop Üniversitesi, Boyabat Meslek Yüksekokulu, Mimarlık ve Şehir Planlama Bölümü, Sinop, Türkiye

²ORCID ID: 0000-0002-2086-1815

*pselimoglu@sinop.edu.tr

Özet

Günümüzde kültür varlıklarının tespiti, tescili ve korunması kadar, elde edilen bilgiyi toplumla paylaşmak ve sürdürülebilir bir modelle yönetmek de önemli ilkelerdir. Tarihsel doku üzerindeki imar baskısı, koruma konusunda yeterli stratejilerin olmayışı, yapılaşma, turizm, trafik gibi bayındır etkilerinin koruma önceliklerinin önüne geçmesi, kültür mirası üzerindeki başlıca sorunlu alanlardır [1]. Türkiye’de tescilli taşınmaz kültür varlıklarının önemli bir bölümünü sivil mimari yapılar oluşturmaktadır; Sinop ili Boyabat ilçesinde yer alan 186 tescilli yapının 173’ü sivil mimari örneğidir. Çalışma, Boyabat ilçe merkezinde en yoğun geleneksel konut dokusuna sahip Zincirlikuyu Mahallesi’ndeki 37 tescilli konutun mevcut durumunu, önceki yıllara ait verilerle karşılaştırmalı olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Belediye ve ilgili kurumlardan elde edilen veriler ışığında her bir yapının; strüktürel durum, cephe kaplaması, çatı, kapı–pencere elemanları, süsleme detayları, malzeme bozulmaları ve kullanım durumunun tespiti bir kontrol föyü hazırlanmıştır. Saha çalışmalarında yapılar incelenmiş, durumları kontrol föylerine işlenmiş ve fotoğraflanmıştır. Daha sonra veriler bilgisayar ortamına aktarılarak yapıların eski ve yeni durumlarının fotoğraflar üzerinden karşılaştırmalı analizi gerçekleştirilmiştir. Terk edilen ve uzun süredir kullanılmayan konutlarda yıpranma diğer yapılara göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bayındırlık etkisi, kötü işçilikle yapılmış onarımlar, vandalizm ve doğal etmenler ahşap taşıyıcılar, sıvalar ve çatı sistemleri üzerinde hasarlara yol açmıştır. Halen kullanılan ve restorasyonu yapılmış yapılarda bozulmanın terk edilmiş yapılara göre daha az olduğu tespit edilmiştir. Tescilli konutlar için periyodik durum tespitine dayalı bir izleme sisteminin kurulmasının, bakım–onarım önceliklerinin belirlenmesi ve yerel yönetimlerin karar süreçlerine veri sağlaması açısından zorunlu olduğunu ortaya koymaktadır. Böyle bir sistem, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin 11.4 maddesinde vurgulanan kültürel mirasın korunması hedefiyle de doğrudan uyumludur.

Bu çalışma TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Boyabat, kültürel miras, geleneksel konut mimarisi, tescilli yapı, durum tespiti.

Kaynakça:

[1] Keleş, Ruşen, Kent, Kentsel Siyaset ve Çevre Yazıları (1993-2014), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2015.

Edebiyat Şehir Hafıza Bağlamında Sinop ve Sis Kelebekleri

Asiye SEZGİN TÜYLÜ^{1*}

¹Sinop Üniversitesi, Türk Dili Ortak Dersler, Sinop, Türkiye

¹ORCID ID: 0000-0001-7966-9919

*asezgin@sinop.edu.tr

Özet

Edebî türler arasında güçlü bir yere sahip olan romanın başat öğeleri arasında mekân yer alır. Mekân, dar, geniş, açık, kapalı gibi şekillerde kurgulanır. Şehir üzerine yazılmış edebî metinler geniş mekânda kurguya hizmet ettiği gibi şehrin hafızasının yaşatılması ve aktarılmasına da hizmet eder. Bu bağlamda şehirlerin edebî dünya içinde kendi kimlikleri ile var olması kayıt altına alınır. Türk edebiyatının çağdaş kadın yazarlarından olan Nazlı Eray tarafından kaleme alınan Sis Kelebekleri adlı roman, 2003 yılında yayınlanmıştır. Büyülü belgesel gerçekçilikle yazılan roman, bireysel bellek ile toplumsal bellek arasında bir bağ kurar. Sis Kelebekleri, Ankara'dan başlayan ve Sinop'un tarihi ve kültürel öğeleri ile bezenmiş bir kurguyu kapsar. Roman baş kahramanı Nazlı, yıllar evvel ölen dedesi İkdam gazetesi başyazarı Tahir Lütfi Tokay'ın anılarının peşine düşer. Tahir Lütfi Tokay, gençlik yıllarında Sinop Cezaevi'nde yatmıştır. O yıllardan izler arayan roman baş kahramanı şehrin sokaklarında bellek mekanlarını ziyaret eder. Bu bağlamda Sinop'un simge mekânlarından olan Sinop Tarihi Cezaevi kurgunun diğer öğelerini destekleyen merkezde yer alır. Romanda mekân kurgulanırken Sinop'un zamansızlığı üzerinde de durulur. Bu bildiride Sinop'un edebî bir mekân olarak ele alınışı ve şehrin hafızasında yer alan maddi ve manevi kültür öğelerinin romanın imkânları dahilinde kurgulanışı incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Nazlı Eray, Sis Kelebekleri, Sinop, Roman, Mekân.

Kaynakça:

Bachelard, G. (2008). Mekânın Poetikasi, İthaki Yayınları.

Kerman, Z. (1998). Türk Romanında Mekânın Kullanımı, İletişim Yayınları.

Yılmaz, E.B. (2019). Edebiyat Şehir Hafıza- Türk Romanında Hafıza Mekânı Olarak Şehir 1940-1960, Kesit Yayınları.

Safranbolu Etkileme Geçiş Alanındaki Binaların Değerlendirilmesi

Rüveyda ŞAHİN^{1*}

¹Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sakarya, Türkiye

¹ORCID ID: 0000-0001-8704-4142

*ruveydayetis@gmail.com

Özet

İnsanlığın ortak değer olarak kabul edilen Tarihi Çevreler somut ve somut olmayan kültürel miras ürünleri ile bir bütün olarak anlam ifade etmektedir [1]. Bu çevrelerin korunması, sürdürülerek yaşatılması ve yeniden miras bırakılması için arayışlar mimarlık disiplininde önemli bir gündem oluşturmaktadır. Tarihi bir yerleşimi kentsel ölçekten başlayarak yapı ve detay ölçeğine kadar incelemek, bu alanlara dair duyarlılık seviyesinin bir göstergesidir. Bu bilinçle eski yerleşimler etrafındaki yeni binaların kent silüetinde neden olduğu değişimler incelemeye değer bir konudur. Türkiye’de kentsel ölçekte korunan ilk yer Safranbolu’dur [2]. 1975’te başlayan koruma çalışmaları Safranbolu’nun 1994’te Dünya Miras Kenti ilan edilmesiyle hız kazanmış, çok sayıda yapının bakım-onarımı yapılmıştır. Diğer yandan kentsel sitler etrafında yeni yerleşimler inşa edilmiş ve kent günümüzdeki halini almıştır. Ancak son yıllarda kentteki hızlı yapılaşma, tarihi alanların kültürel sürdürülebilirliğini olumsuz etkileyen binalarla çevrelenmesine neden olmuştur. Bu çalışmada, Safranbolu kentsel sitleri etrafına tanımlanmış etkileme geçiş alanındaki yeni yapılaşmalar Tarihi Çevrelerde Tasarım İlkeleri bakımından incelenmiştir. Geleneksel evlere benzeyen yeni binalardaki mimari unsurlar sınıflandırılmış ve tablolar oluşturularak değerlendirmeler yapılmıştır. Böylece tarihi çevrede yeni yapı inşası ve tarihi bağlam ilişkisinin Safranbolu ölçeğinde evrildiği mimari dile dikkat çekmek ve koruma aktörlerini yeniden düşünmeye sevk etmek amaçlanmıştır. Koruma çalışmaları bakımından örnek bir kent olan Safranbolu’nun yeni yerleşim alanları ile birlikte bütüncül bir yaklaşımla planlanmasının kentin kültürel değerine olumlu katkı sağlayacağı belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tarihi Çevre, Tarihi Çevrede Yeni Yapılaşma, Mimari Taklit, Safranbolu.

Kaynakça:

- [1] Ahunbay Z. (2014). Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon, Yem Yayın, 10. Baskı, İstanbul, 8-146.
- [2] Kuban D. (2001). Türkiye’de Kentsel Koruma Kent Tarihleri ve Koruma Yöntemleri, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 187-209.

Kars Kümbet Camii Cephe Karmaşıklığının Fraktal Analiz Yöntemiyle Değerlendirilmesi

Selim KARTAL^{1*}

¹İğdır Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Tasarım Bölümü, Iğdır, Türkiye

¹ORCID ID: 0000-0003-4269-0786

*selim.kartal@igdir.edu.tr

Özet

Kümbet Camisi, Kars Kalesi'nin güney eteğinde, Bagratlı Krallığı döneminde kilise olarak inşa edilmiş, Selçuklu fethi sonrasında camiye dönüştürülmüş; farklı dönemlerde kilise, cami ve müze işlevleri üstlenmiş, günümüzde ise yeniden cami olarak kullanılan çok katmanlı bir inanç yapısıdır (www.kulturportali.gov.tr). Merkezi haç planlı kurgusu, kubbe kasnağındaki on iki havariyi betimleyen figürler ile iç mekândaki hayvan ve insan tasvirleri, yapının mimari ve simgesel zenginliğini ortaya koymaktadır. Bu çalışmada, Kümbet Camisi'nin cephe karmaşıklığını nicel olarak ortaya koymak amacıyla İnsansız Hava Aracı (İHA) ile üretilen fotoğraflar üzerinden fraktal analiz gerçekleştirilmiştir. Öncelikle yapı çevresinde planlanan uçuş hattı boyunca yüksek çözünürlüklü görüntüler elde edilmiş, ardından bu cephe fotoğraflarının arka planı temizlenerek siyah-beyaz (ikili) formata dönüştürülmüştür. Son aşamada, işlenmiş cephe görüntüleri üzerinde kutu sayma (box-counting) yöntemine dayalı fraktal boyut hesaplaması yapılmıştır. Analiz sonuçları, Kümbet Camisi'nin dört cephesi için fraktal boyut değerlerinin 1.64–1.68 aralığında toplandığını ortaya koymaktadır. İHA destekli fotoğraf üretimi ile fraktal analiz yönteminin birlikte kullanılması sayesinde, tarihî bir ibadet yapısının cephe karmaşıklığının sayısal olarak tanımlanabileceği gösterilmektedir. Kümbet Camisi özelinde elde edilen 1.64–1.68 aralığındaki fraktal boyut değerleri, yapının tarih boyunca geçirdiği işlevsel dönüşümlere (kilise–cami–müze–cami) rağmen cephe morfolojisinin belirli bir hiyerarşik bütünlük ve süreklilik taşıdığını nicel olarak işaret etmektedir. Bu yaklaşım, benzer biçimde çok katmanlı tarihî cami ve kiliselerin cephelerinin karşılaştırılmasında, koruma restorasyon kararlarının desteklenmesinde ve mimari mirasın görsel/biçimsel karmaşıklığının belgelenmesinde kullanılabilecek pratik ve tekrarlanabilir bir yöntem sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kümbet Camii, On İki Havariler Kilisesi, Fraktal Analiz, İnsansız Hava Aracı

Kaynakça:

[1] <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/kars/gezilecekyer/12-havarler-klse>

***Heydar Aliyev Petrol Rafinerisi Modernizasyon ve Yeniden Yapılandırma Projesi.
Evsel atık suların yağlı-gresli atık suların ayrılması için topografik planlama ve
tasarım***

Ömer Faruk UZUN¹, Zarife SARIYEVA^{2*}

¹Sinop Üniversitesi, Boyabat MYO, Mimarlık ve Şehir Planlama, Sinop, Türkiye

^{2*}Bakü Devlet Üniversitesi, Coğrafya Fakültesi, Jeodezi ve Harita Mühendisliği Bölümü, Bakü, Azerbaycan

¹ ORCID ID: 0000-0002-0391-4495

² ORCID ID: 0009-0001-8257-0335

*sariyevazarife@gmail.com

Özet

Haydar Aliyev Petrol Rafinerisi sahasında yürütülecek kanalizasyon hatlarının incelenmesi ve haritalandırılması çalışması, yerleşim alanlarından tesise giren dış bağlantıların kesin olarak tespit edilmesini sağlayacaktır. Bu tespitler sayesinde, evsel atıkların rafineri sınırları içerisindeki yağlı ve petrol türevi atıklarla karışması engellenecek, çevresel kirlilik riski azaltılacak ve karbon emisyonlarının düşürülmesine katkı sağlanacaktır. Ayrıca, boru hatları boyunca taşınan yağlı atıkların geri dönüşüm süreçleri daha sistematik ve etkin bir şekilde yönetilebilir hale gelecektir. Saha çalışmaları kapsamında elde edilen tüm ölçümler AutoCAD, Civil 3D ve ArcGIS Pro yazılımlarında işlenerek detaylı topografik planlar ve bütünleşik bir coğrafi veri tabanı oluşturulacaktır. Bu verilerin elde edilmesinde GPS/GNSS, yer radarı (GPR), radyo dedektörleri ve gerekli görülen durumlarda total station ekipmanları kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Haritalama, Topografik analiz, Arazi yönetimi

Kaynakça:

- Erkan, H., Seylam, S. G., & Yaşayan, A. (2011). Arazi Yönetimi Kavramı ve Türkiye Gereksinimi. TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, 13, 18-22.
- Ayhan, H., Karakayacı, Z., & Yener, A. (2024). Sürdürülebilir Kırsal Arazi Yönetimi. Akademik Et ve Süt Kurumu Dergisi, (7), 30-38.
- Aydın, A., & Dengiz, O. (2020). Sürdürülebilir arazi yönetimi için arazi değerlendirme çalışması; Samsun-Kavak İlçesinde örnek bir çalışma. Bursa Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 34(1), 1-17.

Biyoaktivitenin Demetilasyon Yoluyla Modülasyonu

Öner EKİCİ¹*

¹Sinop Üniversitesi, Durağan Meslek Yüksekokulu, Eczane Hizmetleri Bölümü, Sinop, Türkiye.

¹ORCID ID: 0000-0001-5800-5021

*oekici@sinop.edu.tr

Özet

Kanser tedavisinde karşılaşılan çoklu ilaç direnci, yeni ve daha etkin moleküler yapıların geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda, α,β -doymamış nitril grubu içeren fenilakrilonitril iskeleti, mikrotübül inhibisyonu ve apoptotik yollar üzerindeki potansiyeli nedeniyle ilaç tasarımında stratejik bir öneme sahiptir [1]. Çalışma grubumuz tarafından daha önce sentezlenen ve literatüre kazandırılan metoksi (-OCH₃) süstitüe türevlerin, belirli kanser hatlarında aktivite gösterse de sterik engeller ve hidrofobik karakterleri nedeniyle hedef proteinle etkileşimde sınırlı kaldığı rapor edilmiştir [2]. Bu çalışmanın temel hedefi, söz konusu metoksi türevlerinin mikrodalga destekli "yeşil kimya" yöntemleriyle demetilasyona uğratarak hidroksi (-OH) analoglarına dönüştürülmesi ve bu yapısal modifikasyonun biyoaktivite üzerindeki teorik üstünlüğünün in silico yöntemlerle kanıtlanmasıdır. Çalışma kapsamında sentezlenen yeni hidroksi türevlerinin (özellikle 3d kodlu bileşik) elektronik özellikleri Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi (DFT) ile, hücre döngüsü regülasyonunda kritik bir rol oynayan CDK1/Cks2 proteini ile etkileşimleri ise Moleküler Kenetleme (Docking) yöntemiyle incelenmiştir. CDK1, kanser tedavisinde validasyonu yapılmış önemli bir terapötik hedeftir [3]. Docking sonuçları, sentez bileşiklerin hedef moleküllere ait aktif bölgelere yerleşiminin kazandırdığı potansiyel önemi göstermiştir. Ayrıca gerçekleştirilen Moleküler Dinamik (MD) simülasyonları, ligand-protein kompleksinin son derece kararlı olduğunu doğrulamıştır.

Anahtar Kelimeler: Sentez, Akrlonitril, Docking, DFT, In Silico

Kaynakça:

- [1] Ye-Zhi, J., Ya-Bing, X., Yuan, L., Xin-Yuan, C., De-Ao, M., Yu-Shun, T. (2024). Current Medicinal Chemistry, 31(15), 2090-2106.
- [2] Özen, L.B., Ekici, Ö., Özen, F., Berberler, S., Özkan, G., Öztürk, B.Y., Oztopcu-Vatan, P., İşçen, C.F., Cin, G.T. (2025). ChemistryOpen, 14(11), e202500280.
- [3] Vineeta, T., Prakash, J., Madhu, C. (2024). ACS Omega, 9(38), 39873–39892.

Nesiller Ötesi (Transgenerational) Epigenetik Aktarımda miRNA'ların Rolü

Ümit KARAKAŞ^{1*}

¹Bayburt Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Eczane Hizmetleri Bölümü, Bayburt.

¹ORCID ID: 0000-0001-9321-5876

*umitkarakas@bayburt.edu.tr

Özet

Nesiller ötesi (transgenerational) epigenetik aktarım, çevresel bir etkinin (stres, diyet, toksik maruziyet vb.) doğrudan maruziyet olmaksızın sonraki kuşaklarda da (paternal hat için en az F2; maternal hat için en az F3) biyolojik iz bırakmasıdır. Bu aktarımda sperm kaynaklı küçük kodlamayan RNA'lar, özellikle miRNA'lar, erken embriyoda gen ifadesini yeniden ayarlayarak kalıcı fenotiplere katkı sunan güçlü aday mekanizmalardır [1]. Bu derleme özeti, PubMed/PMC ve büyük yayıncı arşivlerinde “transgenerational, epigenetic inheritance, sperm miRNA, epididymosome, paternal stress” anahtar sözcükleriyle taranan güncel literatürün miRNA-odaklı kanıtlarını sentezlemektedir. Kanıtlar, sperm miRNA profilinin yalnız testiste değil epididimde de epididimozomlar aracılığıyla şekillendiğini ve bu miRNA yükünün döllenme sonrası erken embriyoda transkriptomik programlamayı etkileyebildiğini göstermektedir [2]. Özellikle paternal stres modellerinde spermdeki belirli miRNA azalmasının/yükselmesinin yavrularda nörodavranışsal sonuçlarla ilişkilmesi ve deneysel “geri-kurtarma (rescue)” yaklaşımları, miRNA'ların nedensel rolüne dair kuvvetli bir kanıt sağlamaktadır. Bununla birlikte, miRNA'lar çoğu zaman DNA metilasyonu ve histon işaretleri gibi diğer epigenetik katmanlarla birlikte çalışır; hangi miRNA setlerinin hangi fenotipleri hangi koşullarda “gerçek” transgenerational düzeyde taşıdığı hâlâ tartışmalıdır [1,3]. Sonuç olarak miRNA'lar, germ hattı üzerinden çevresel bilginin iletiminde kritik bir arayüzdür; ancak insanlara genellenebilirlik için standartlaştırılmış tasarımlar, çok-kuşaklı doğrulamalar ve fonksiyonel müdahale deneyleri gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Epigenetik, miRNA, Nesiller ötesi (Transgenerational) aktarım

Kaynakça:

- [1] Moelling K. (2024). Epigenetics and transgenerational inheritance. The Journal of Physiology. 602(11):2537–45 <https://doi.org/10.1113/JP284424>
- [2] Trigg NA, Conine CC. (2024). Epididymal acquired sperm microRNAs modify post fertilization embryonic gene expression. <https://doi.org/10.1016/j.celrep.2024.114698>
- [3] Champroux A, Tang Y, Dickson DA, Meng A, Harrington A, Liaw L, et al. (2024). Transmission of reduced levels of miR-34/449 from sperm to preimplantation embryos is a key step in the transgenerational epigenetic inheritance of the effects of paternal chronic social instability stress. Epigenetics. 19(1):2346694. <https://doi.org/10.1080/15592294.2024.2346694>

STEM Temelli Mühendislik Tasarım Etkinliklerinin Öğrenci Becerilerinin Geliştirilmesindeki Etkisi

Esra KÖROĞLU^{1*}

¹Boyabat Bilim ve Sanat Merkezi, Sinop, Türkiye

¹ORCID ID: 0000-0000-00000-0000

*korogluesra044@gmail.com

Özet

Bu çalışma, STEM temelli mühendislik tasarım etkinliklerinin öğrencilerin tasarım sürecine ilişkin farkındalıkları üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Günümüzün hızla değişen bilim ve teknoloji dünyası, öğrencilerin problem çözme, yaratıcılık ve sistematik düşünme gibi üst düzey becerilere sahip olmalarını gerekli kılmaktadır (Çorlu, 2017). Bu doğrultuda eğitim süreçlerine entegre edilen mühendislik tasarım döngüsü, öğrencilerin gerçek yaşam problemlerine çözüm üretmelerine ve tasarımlarını sürekli geliştirmelerine olanak sağlayarak öğrenmeyi derinleştirmektedir (Karahana ve Bozan, 2022). Araştırmada nitel veri toplama yöntemleri kullanılmış; 10–13 yaş aralığında BİLSEM’e devam eden 12 öğrenciyle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşme formu, öğrencilerin mühendislik tasarım basamaklarına ilişkin algılarını, süreçte karşılaştıkları güçlükleri ve geliştirdikleri stratejileri ortaya koymaya yönelik sorulardan oluşmaktadır. Elde edilen veriler içerik analiziyle çözümlenmiştir. Bulgular, öğrencilerin mühendislik tasarım sürecini özellikle deneme yanılma, planlama, sabır, takım çalışması ve sıralı ilerleme açısından anlamlandırdıklarını göstermektedir. Öğrencilerin çoğu, tasarım sürecinde 8 ile 20’nin üzerinde deneme yaptıklarını belirtmiş; hataları fark ettikçe tasarımlarını geliştirdiklerini ve tekrarın sürecin doğal bir parçası olduğunu ifade etmiştir. Bazı öğrenciler her denemenin tasarımlarını biraz daha iyileştirdiğini vurgularken, bazıları ise yüksek deneme sayılarına rağmen istedikleri sonuca ulaşamadıklarını dile getirerek tasarım sürecinin her zaman başarıyla sonuçlanmayabileceğini belirtmiştir. Öğrenciler ayrıca taslak oluşturma, problemi doğru tanımlama, planlı ilerleme ve malzeme seçiminin süreçte belirleyici olduğunu öğrenmişlerdir. Takım çalışmasının problem çözmei kolaylaştırdığı, iş birliğini artırdığı ve süreci daha verimli hâle getirdiği sıkça ifade edilmiştir. Genel olarak bulgular, STEM etkinliğinin öğrencilerde sistematik düşünme, yaratıcılık, direnç, iş birliği ve hatalardan öğrenme becerilerini anlamlı biçimde desteklediğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: STEM Eğitimi, Mühendislik Tasarım Süreçleri, Problem Çözme Becerileri, Yaratıcı Düşünme

Kaynakça:

Çorlu, M. S. (2017). STEM Kuram ve Uygulamaları. İstanbul: Pusula Yayıncılık.

Karahana, E., & Bozan, M. (2022). Mühendislik tasarım sürecinin öğrenme ortamlarına entegrasyonu. Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 10(2), 345–360.

Afetlerde Çocuk Sağlığı ve Hemşireliği: Bibliyometrik Bir Analiz

Kübra KONAKLI^{1*}

¹Sinop Üniversitesi, Durağan MYO, Eczane Hizmetleri Bölümü, Sinop, Türkiye

¹ ORCID ID: 0000-0002-4123-9400

*kkonakli@sinop.edu.tr

Özet

Afetler çocukların fiziksel, psikososyal ve gelişimsel açıdan en kırılgan gruplar arasında yer alması nedeniyle, sağlık bakım hizmetleri açısından özel bir yaklaşım gerektirmektedir. Çocukların afet süreçlerinde yaralanma, hastalık, travma ve bakım yetersizliği gibi risklere erişkinlere kıyasla daha duyarlı olmaları, bu dönemde verilen hemşirelik bakımının kritik önemini ortaya koymaktadır [1]. Son yıllarda artan afet sıklığı ve yıkıcılık şiddeti, çocuk sağlığı ve hemşireliği alanında yürütülen araştırmaların kapsamını ve niteliğini de etkilemiş; bu alandaki bilimsel üretimin izlenmesi ve eğilimlerin belirlenmesi gereksinimini önemli bir duruma getirmiştir. Bibliyometrik analizler, belirli bir alandaki yayın hacmini, iş birliği ağlarını, tematik eğilimleri ve gelişim alanlarını sistematik olarak değerlendirmeye olanak sağlayarak, mevcut bilgi birikimini görünür kılmakta ve gelecek araştırmalara yön vermektedir [2]. Bu bağlamda, afetlerde çocuk sağlığı ve hemşireliği konusundaki bilimsel yayınların bütüncül bir değerlendirmesini yapmak, alanın gelişim dinamiklerini ortaya koymak ve araştırma boşluklarını belirlemek açısından önemli bir katkı sunacaktır [3]. Bu amaçla Web of Science veri tabanı kullanılarak “child health” AND “nursing in disasters” anahtar kelimeleriyle yapılan taramada 598 makaleye ulaşılmıştır. Tam metne erişilememesi vb. nedenlerle yapılan elemeler sonucu 1993-2025 yılları arasında 504 makaleye erişilmiştir. Makalelerin verisi Bibliometrix programı kullanılarak analiz edilmiştir. Buna göre en çok sayıda makalenin 2016-2025 arası yayınlandığı, en fazla sayıda çalışmayı İran üniversitelerinde görev yapan akademisyenlerin yaptığı, en çok makaleyi Ali H. Mokdad isimli Washington Üniversitesinde görevli akademisyenin yaptığı, en fazla sayıda makalenin İngiltere kökenli Disaster Medicine and Public Health Preparedness dergisinde yayınlandığı ve en sık kullanılan anahtar kelimelerin sırasıyla çocuk, travma sonrası stres bozukluğu ve mental sağlık olduğu belirlenmiştir. Afetlerde çocuk sağlığı ve hemşireliği alanındaki bilimsel üretimin bibliyometrik açıdan incelenmesi, mevcut bilgi birikiminin bütüncül olarak değerlendirilmesine ve gelecekteki araştırmalar için stratejik yönelimlerin belirlenmesine önemli bir katkı sağlayacaktır.”

Anahtar Kelimeler: Afet, Afetlerde Çocuk Sağlığı, Hemşirelik, Bibliyometrik Analiz

Kaynakça:

- [1] Sloand, E., Ho, G., Klimmek, R., Pho, A., & Kub, J. (2012). Nursing children after a disaster: A qualitative study of nurse volunteers and children after the Haiti earthquake. *Journal for Specialists in Pediatric Nursing*, 17(3), 242-253.
- [2] Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of business research*, 133, 285-296.
- [3] Dağ, Y. S., Zengin, M., Yayan, E. H., & Dağ, S. (2025). Understanding the impact of natural disasters on children within first hours and days after an event: A phenomenological study through the experience of nurses. *International nursing review*, 72(2), e13031.

II. Uluslararası Güncel Fen ve Uygulamalı Araştırmalar Sempozyumu

E-ISBN: 978-625-96460-8-4

Esentepe Mahallesi Fakülte Caddesi Boyabat / Sinop / TÜRKİYE
iscsar.sinop.edu.tr